

La cultura digital que revoluciona l'autoria

Publicat per [Interacció](#) [1] el 15/05/2019 - 11:45 | Última modificació: 07/07/2021 - 12:16



[Acción Cultural Española \(AC/E\)](#) [2]

Internet és actualment la major plataforma de propagació d'art i cultura, una tendència que és imparable, ja que va en paral·lel al desenvolupament de la vida i la societat digital. El sorgiment d'Internet i les noves TIC han revolucionat els mecanismes per a la producció i difusió de béns culturals, interrompent en els estàndards tradicionals d'autoria. Sobretot, és **gràcies a Internet que la cultura s'ha democratitzat fent-se accessible a tot tipus de públics**, trencant amb processos que abans solien ser molt més restringits. Malgrat els seus avantatges **però, aquests mitjans també comporten riscos, especialment per als autors i creadors, artistes i intel·lectuals, científics o inventors que intenten protegir l'autoria** de les seves obres i evitar la pirateria o el plagi del que tant de temps i esforç els ha costat crear.

La realitat i el context actual protagonitzat per la xarxa digital ha provocat intenses transformacions en el concepte de protecció legal d'obres i drets dels autors, que segueixen en constant debat i reformulació.

L'Anuari AC/E de cultura digital', enguany arriba a la seva sisena edició, amb les [arts escèniques](#) [3], els [museus](#) [4], els [festivals](#) [5], el [patrimoni històric](#) [6], el [sector del llibre](#) [7], com a temes que s'analitzen a fons. Alguns dels desafiaments actuals fa que l'anuari ressalti la necessitat de **consolidar el equilibri d'interessos entre creadors i usuaris i, alhora, ampliar les fonts de creativitat, originalitat, domini públic i compliment dels drets fonamentals**, d'acord amb les recomanacions de l'Agenda de l'[OMPI](#) [8] per al Desenvolupament i el [Consell de Drets Humans de les Nacions Unides](#) [9].

Pel que fa a l'anàlisi de tendències digitals, s'estudia la situació de la [cultura digital](#) [10] amb un primer article sobre l'impacte del [blockchain](#) [11] a les indústries culturals, l'accés obert i els [drets de propietat intel·lectual](#) [12] com els [creative commons](#) [13], **la sobirania econòmica de la cultura** amb models alternatius des de les associacions i cooperatives, matchfunding o FLOSS (Free Libre Open Source Software). El vincle entre **la intel·ligència artificial i la música**, així com el podcast, en totes les seves vessants. També analitza **l'impacte de la creació digital davant els drets humans i els canvis de tendència en el consum de les indústries culturals amb nous públics** o les [fake news](#) [14]. En aquest article s'aprofundeix amb anàlisis interessants com els usos d'internet, en el cas del següent quadre que detalla, segons l'[Estudio General de Medios](#) [15] de l'AIMC, en l'escala d'ubicació ideològica.

Usos principals que se le da a Internet

	Escala de autoubicació ideològica (1-10)										TOTAL
	1 Izquierda	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Derecha	
Buscar información o documentación	95	94,4	92,7	91,9	91,5	92,5	90	88,7	85,7	88,9	90,7
Participar en redes sociales (Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn, MySpace, etc.)	66,2	67,6	71	66,7	68,1	70,1	65,6	59,7	57,1	44,4	67,9
Participar en foros, chats, sistemas de mensajería instantánea (Messenger, WhatsApp, Line, etc.)	78,8	70,4	71,3	65,3	66,4	72,8	63,3	58,1	64,3	50	67,7
Enviar y recibir mensajes de correo electrónico	86,2	68,5	74,8	66,2	65,5	72,8	73,3	54,8	71,4	55,6	66
Hacer llamadas telefónicas o videoconferencias (telefonía IP, Skype, llamada de WhatsApp)	55	40,7	48,6	46,8	37,6	42,2	44,4	35,5	35,7	38,9	41,9
Mantener su propio blog o página web (colgando fotos, videos, noticias, etc.)	18,8	13	11,5	13,1	10,3	10,9	14,4	8,1	21,4	16,7	11,2
Utilizar algún espacio de almacenamiento en Internet para guardar ficheros, fotos, etc. con fines privados (servicios en la nube)	38,8	33,3	34,6	36,9	25,4	31,3	37,8	29	28,6	38,9	30,1
Comprar algún producto o servicio	63,7	50	57	50,9	47,4	46,3	43,3	41,9	42,9	44,4	45,6
Vender bienes o servicios (venta directa, subastas)	23,8	16,7	15,4	14	10,8	14,3	8,9	6,5	0	27,8	12,2
Comprar o reservar entradas para cines, espectáculos, etc.	51,2	38	43,7	37,4	29,1	31,3	33,3	27,4	35,7	50	32,2
Escuchar o descargar música (radio en Internet, plataforma de música, etc.)	65	60,2	55,9	54,1	49,1	53,7	48,9	50	50	27,8	51,7
Ver o descargar videos, películas, series (en plataformas de pago, YouTube, etc.)	58,8	58,3	51,4	50,5	48,1	48,3	42,2	33,9	42,9	50	48,7
Ver programas emitidos (en directo o en diferido) por canales de televisión	50	29,6	32,5	29,7	25,1	34,7	24,4	25,8	28,6	27,8	28,7
Jugar o descargar juegos	33,8	35,2	26,9	20,3	20,7	24,5	14,4	29	28,6	22,2	23,8
Leer o descargar libros, periódicos, revistas	56,2	50,9	53,1	46,8	36,9	49	38,9	32,3	42,9	44,4	42,2
Realizar algún curso/formación on line	30	25	23,8	20,3	13,1	23,8	16,7	11,3	14,3	38,9	17,6
(N)	80	108	286	222	426	147	90	62	14	18	1856

[Estudio General de Medios](#) [16] de l'[AIMC](#) [17]

L'apartat de profunditat, '**Focus 2019: Creadors i autoría en l'era digital**', analitza com els sistemes nacionals i autonòmics troben la **conciliació entre nous objectius en termes d'accés a l'obra i als béns culturals**, com en els **marcs regulatoris per a plataformes creatives i per a l'intercanvi d'obres** d'arts visuals, audiovisuals, musicals i literàries, en termes de col·laboració, innovació i obertura.

Destacant com a eix essencial, els drets de propietat intel·lectual, analitzant l'autoria, què és un plagiat o l'apropiació il·lícita de la condició d'autor sobre obra aliena. Així mateix, s'apunten **bones pràctiques en la protecció dels drets i titularitats** abans del conflicte, instruments de seguretat jurídica com el **Registre de la Propietat Intel·lectual** que instaura, com mesura preventiva i probatòria, les presumpcions legals de titularitat (del subjecte inscrit com autor o titular), i de les presumpcions d'existència i exactitud dels drets inscrits.

Finalment, aquest darrer bloc, tracta un tema de rabiosa actualitat com és el *Blockchain* i els *smart contracts*. Aprofundint en les **implicacions jurídiques en l'àmbit de la propietat intel·lectual**, en el qual s'estudia, a més, la **"propietat intel·ligent" o "Criptopropietat"**, **eficaç per a l'intercanvi de diners i per als béns i drets de propietat intel·lectual** també, que poden ser transferits aprofitant aquest protocol, "Tokenitzant" així el bé o els dret susceptible de ser transferit. Els tokens en un entorn digital no són sinó "dades" (per tant, informació) que representa els béns o drets i el seu funcionament és similar al dels títols de valors. És per això, que la possessió atorga la titularitat sobre aquest bé concret o dret i habilita a transferir-los a un nou titular a través dels "contractes intel·ligents", analitzant també com es produeix el contracte i per tant la seva acreditació.

D'aquesta manera, el Focus 2019, té com a finalitat convidar a **reflexionar i donar pautes pràctiques** sobre alguns apartats principals de **drets d'autor i tot allò que ha implicat els canvis tecnològics afectant les creadores i els seus drets**.



[18]

«Black Swan» obra de l'artista criptogràfic [@cryptograffiti](#) [19], que va subhastar al millor postor, per demostrar el potencial dels micropagaments per al món del art. Es va vendre per 1 millisatoshi, que en aquest moment era igual a 0,000000037 dòlars.

Podeu consultar-ne el contingut íntegre aquí:



Acción Cultural Española. (2019). [Anuario AC/E de cultura digital 2019](#) [20] www.accioncultural.es [21]

Categories: Informe d'anàlisi

Categories: Anuari

Etiquetes: drets d'autor

Etiquetes: transformació digital

Etiquetes: Anuario AC/E de cultura digital

Etiquetes: Espanya

- [22]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/cultura-digital-autoria>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://www.accioncultural.es/>

[3] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2014/04/08/anuario-ace-de-cultura-digital-focus-2014>

[4] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2015/anuario-ace-cultura-digital-2015>

[5] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2016/anuario-ace-2016-cultura-inteligente>

[6] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2017/anuario-ace-cultura-digital-2017>

[7] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2018/revolucio-llegirem-pantalla>

[8] <https://www.wipo.int/portal/es/>

[9] <https://www.ohchr.org/SP/HRBodies/hrc/Pages/Home.aspx>

[10] <https://interaccio.diba.cat/temes/cultura-societat-contemporania/tecnologia-digitalitzacio>

[11] <https://ca.wikipedia.org/wiki/Blockchain>

[12] <https://interaccio.diba.cat/etiquetes/drets/drets-dautor>

[13] <https://creativecommons.org/>

[14] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/historia-fake>

[15] <https://www.aimc.es/egm/audiencia-internet-egm/>

[16] <http://www.aimc.es/egm/audiencia-internet-egm/>

[17] <http://www.aimc.es>

[18] https://www.reddit.com/r/Bitcoin/comments/a82fz0/i_sold_this_tiny_artwork_for_1_millisatoshi/

[19] <https://cryptograffiti.com/>

[20] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/anuario-2019-pdf.pdf>

[21] <https://www.accioncultural.es/es/ebook-anuario-2019>

[22] <https://interaccio.diba.cat/node/7971>